

STAROSTLIVOSŤ O VYPRÁZDŇOVANIE MOČU - MIKCIA

Močenie (mikcia) je vyprázdňovanie močového mechúra vo vhodnom čase na vhodnom mieste. Proces močenia a objem moču ovplyvňujú viaceré faktory: rast a vývin, psychologické faktory, príjem tekutín a potravy, lieky, svalový tonus a aktivita, chirurgické a diagnostické výkony a pod.

Medzi časté poruchy a ťažkosti pacienta pri vylučovaní moču patria: polyúria, oligúria, anúria, dysúria, strangúria; frekventné, urgentné, retardované a predĺžené močenie; atď.

Medzi kvalitatívne zmeny moču patria: pyúria, glykozúria, proteinúria atď.

KATETRIZÁCIA MOČOVÉHO MECHÚRA

Vzhľadom na riziko zavedenia infekcie a poranenia močovej rúry ju robíme len v najnutnejších prípadoch.

Katetrizácia moču priamym katétrom u ženy

Katetrizáciu vykonáva sestra za účelom získať vzorku moču alebo odstrániť reziduálny moč a pod. Pri výkone dodržiava **zásady katetrizácie, algoritmus uvedeného postupu a Národný rámcový procesuálny štandard č. 31 a 32.***

1. Posúdenie pacienta,
2. Príprava pomôcok,
3. Príprava sestry,
4. Príprava pacienta,
 - psychická príprava
 - fyzická príprava
5. Postup,
6. Záznam do dokumentácie,
7. Starostlivosť o pomôcky.

Katetrizácia muža

Výkon realizuje lekár, sestra pripraví pacienta, pomôcky, prostredie a asistuje lekárovi počas výkonu. Pri výkone dodržiava zásady **katetrizácie a algoritmus uvedeného postupu.***

1. Posúdenie pacienta,
2. Príprava pomôcok,
3. Príprava lekára a sestry,
4. Príprava pacienta,
5. Postup,
6. Starostlivosť o pomôcky.

Zavedenie permanentného močového katétra

Pri výkone dodržiava vyššie uvedený algoritmus postupu a Národný rámcový procesuálny štandard č. 33.* Povinnosti sestry u pacienta s permanentným katétrom zahŕňujú: nabádanie pacienta k častému príjmu tekutín, podávanie vhodnej výživy, hygiena perinea a prevencia zápchy.

* **OSACKÁ, P. a kol.** *Techniky a postupy v ošetrovatel'stve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.

Irigácia močového katétra a močového mechúra

Irigácia je vypláchnutie alebo vymytie ordinovaným roztokom. Poznáme spôsoby irigácie podľa **systému zapojenia**: uzavretý systém a otvorený systém, alebo podľa **časového hľadiska**: jednorazová, kontinuálna a intermitentná. Pri výkone dodržiava vyššie uvedený algoritmus postupu.

Aktivity sestry pri inkontinencii

Edukácia pacientov o cvičení zameranom na posilňovanie svalov panvového dna, pitnom režime a o používaní pomôcok pri inkontinencii.

Čistá intermitentná autokatetrizácia

Je to katetrizácia močového mechúra, ktorú vykonáva sám pacient pri poruchách vyprázdňovania moču. Vykonáva sa jednorazovými katétami **EasiCath**. Indikáciami sú: ochorenia chrbtice a miechy, zväčšená prostata, obštrukcie dolných močových ciest s následnou retenciou moču, atď. Úlohou sestry je pacienta alebo rodinných príslušníkov edukovať o spôsobe realizácie autokatetrizácie v domácom prostredí.

Močové vývody

Močový vývod je chirurgicky vytvorená vývodná cesta pre moč tvorený v obličkách pri stavoch, keď moč neodchádza cez močovú rúru. **Typy vývodov**: kožná ureterostómia, ileálny vývod, uzatváracia vezikostómia a uretero-sigmoidostómia/ uretero-ileo-sigmoidostómia.